

at tilføie et Par Bemærkninger til, hvad der allerede er fremkommet i den Anledning. Forslaget gaar jo som bekendt ud paa at forlange en Bevilling paa 4,000 Rb. til, at forskjellige Funktionærer, navnlig under Indenrigsministeriet, kunne sendes til Udlandet for at foretage forskellige Undersøgelser der eller anden Opdagelse, særlig paa Telegraf-, Jernbane- eller Vandbygningsvæsenets Omraade. Det forekommer mig, at naar, saaledes som det nu er Tilfældet, alle disse tekniske Brancher, nemlig Telegraf-, Jernbane-, Post- og Vandbygningsvæsenet, ere samlede under Indenrigsministeriet, og da det netop er paa disse Ørene af vor Statshusholdning, at Udviklingen foregaar hurtigst, saa vil der ofte være Trang til at lade Mænd, som have særlig Kundskab i disse Forhold, rejse til Udlandet for der at gjøre sig bekendte med den Udvikling, som foregaar der, og med de Opfindelser, som ere fremkomne der, for at drage Fordel af dem herhjemme. Jeg skal saaledes eksempelvis nævne Et, som maaske foreligger i den allernærmeste Fremtid. Det vil senere under § 25 ses, at der forlanges en Bevilling til nogle Sikkerhedsarbejder paa Vestkysten af Sjælland, og der vil sandsynligvis senere blive forlangt en langt betydeligere Bevilling til Sikring af denne Kyst. Det vilde vistnok være overordentlig gaanligt, om der habdes Midler til at lade enkelte Mænd rejse til Holland eller Frankrig, hvor Kystforholdene noget ligne de vestjydskse Kystforhold, for at undersøge, hvorledes man der bærer sig ad for at sikre sig imod, at Havet vedbliver hvert Aar at berybe Landet et betydeligt Territorium. Hvad Udgifterne til Udsmykning af Christiansborgs Slotskirke angaar, da skal jeg bemærke, at jeg ikke er enig med Flertallets Betragtning med Hensyn til Nøgtelsen af denne Bevilling, uagtet jeg har været med til at foreslaa dens Nøgtelse; men min Grund til at være med til at negte Bevillingen i Aar er den, at de 2,000 Rb., som have været bevilgede i de to foregaaende Finantsaar til dette Diemed, ikke ere anvendte, idet der kun er anvendt 500 Rb. deraf. Jeg har nemlig af den Grund antaget, at man ikke havde Brug for nogen Bevilling til dette Diemed for indværende Aar, men at man uden nogenstomhelst Skade kunde udsætte den til næste Aar, idet jeg dog erkjender, at det ikke er rigtigt at ville standse ved, hvad der allerede nu er gjort, men fortsætte med, hvad der er paatænkt at gjøre. — Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 27, da kan jeg i Et og Alt slutte mig til, hvad der er blevet udtalt baade af den høitærede Minister og af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), og jeg skal derfor ikke trætte det høie Thing med specielt at komme ind paa disse Forhold, men kun føie min anbefaling til den, som allerede er given. Jeg tror, at det maa erkjendes, at det Formaal, som tilfigtes med den Bevilling af 1,800 Rb., som her forlanges, har en ikke ringe Betydning navnlig

for Uddannelsen af praktiske Landmænd, og jeg kan ikke være enig med den ærede Drøftør i, at Bogholderi skulde være et aldeles overflødigt Fag for Landbohøjskolen og kun gives ved de mercantile Instituter. Landmandsbogholderiet har slet ikke Noget med Handelsbogholderiet at gjøre i den Forstand; det er to forskjellige Ting, og de bør indrettes efter forskellige Former. Det vilde derfor ogsaa være overordentlig nyttigt, om der kunde gives et mindre Kursus deri ved selve Landbohøjskolen. Det maa desuden erkjendes, at den Tid, som er leveret de Landbrugsstuderende, er saa kort, at de ikke ville kunne drage tilbørlig Nytte af den ved Landbohøjskolen værende Forsøgsmark; men det er først, efter at de have tilendebragt deres Studier, at de dels ville være komne saa vidt, at de ere i Stand til at drage den tilbørlige Nytte deraf, og dels ville have Tid dertil, for saa vidt som de for Øvrigt have Raad til endnu at offre nogen Tid i saa Henseende. Andre virkelig praktiske Landmænd, som have nogen Fordømmelse, ville ogsaa kunne drage Nytte af den samme Undervisning og mulig kunne gjøre den frugtbringende i deres eget Agerbrug. Det er efter min Mening en Misforstaaelse, naar man tror, at det saa godt som udelukkende er i de større Landbrugerens Interesse, at Landbohøjskolen virker. Dette er langtfra Tilfældet; thi deres Tal er rent forsvindende blandt de Studerende ved denne Skole. Det er ligeledes urigtigt, naar den ærede Drøftør sagde, at hele den Udgift af omtrent 50,000 Rb., som Landbohøjskolen kræver hvert Aar, blev udgivet for Landbrugets Skyld; dette er langtfra Tilfældet, thi den største Del af de Mænd, som studere ved Landbohøjskolen, ere Veterinærer. (Berg: Det er ogsaa i Landbrugets Interesse.) Ja, ganske vist, men ikke udelukkende. Man behøver f. Ex. forholdsvis langt flere Veterinærer i Kjøbenhavn end paa Landet, og enhver By behøver lige saa vel Veterinærer som Landet. Det er et almindeligt Statsformaal, og man kan saaledes ikke sige, at det alene er til Fordel for Landbruget. De Udgifter, som specielt vedrøre Landbruget, beløbe sig neppe en Gang til 10,000 Rb. aarlig, og naar man tager Hensyn til den Betydning, som Landbruget i det Hele har hos os, saa er dette Beløb saa forspindende, at man vistnok maa søge vidt omkring for at finde et Land, hvor man forholdsvis offerer saa Lidt paa Udviklingen af Landbruget, som man offerer her i Danmark. De Landbrugsstuderende, som studere saa længe ved Landbohøjskolen, at de tage Examen, ere for den væsentligste Del saadanne Mænd, som gjøre det til et Slags Brødstudium, idet de bag efter anvende deres Evner som Lærere ved Landbrugs-skoler og ved Bondehøjskoler, hvor de stift megen Nytte, og man kan ikke sige Andet, end at den Virksomhed, som udgaar deraf, i en overordentlig væsentlig Grad kommer de mindre Landeindoms-